

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”

(для бакалаврів, магістрів)

МАУП

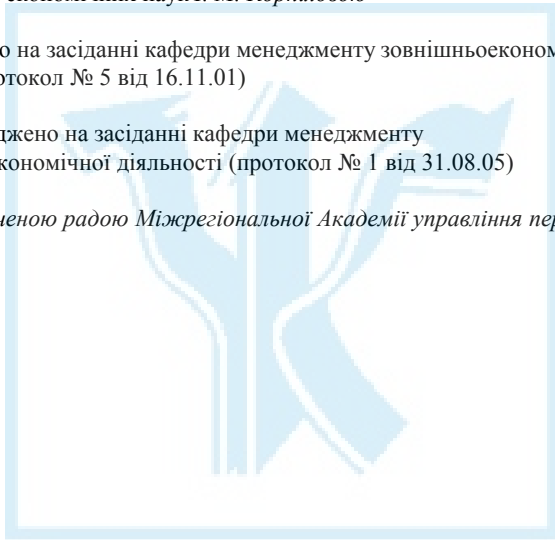
Київ 2005

Підготовлено доктором економічних наук, професором *А. П. Румянцевим* і кандидатом економічних наук *І. М. Корніловою*

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (протокол № 5 від 16.11.01)

Перезатверджено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (протокол № 1 від 31.08.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Румянцев А. П., Корнілова І. М. Навчальна програма дисципліни “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності” (для бакалаврів, магістрів). — К.: МАУП, 2005. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”, вказівки до виконання контрольної роботи, питання для контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зовнішньоекономічна діяльність — це складова і одна з найскладніших сфер ринкового господарства. Вона містить у собі проблеми національної та світової економіки, розвиток яких у сучасних умовах глибоко інтегрований. Активізація процесів виходу вітчизняних суб'єктів господарювання на зовнішній ринок, підвищення ролі зовнішньоекономічної діяльності як чинника оздоровлення, економічного зростання національної економіки зумовлюють потребу глибокого вивчення питань формування ефективного механізму управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств. Саме це визначає актуальність і доцільність вивчення у вищих навчальних закладах дисципліни “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”.

Курс “Управління зовнішньоекономічною діяльністю” є обов'язковим у програмі навчання студентів за рівнем “бакалавр”, “спеціаліст”, “магістр”. Він вивчається після загальноекономічних і базових дисциплін з проблематики зовнішньоекономічної діяльності, зокрема “Міжнародна економіка”, “Зовнішньоекономічна діяльність”, тобто побудований і вводиться з урахуванням принципу концентричності у подачі матеріалу.

Мета курсу — ознайомитися зі змістом, з основними напрямками механізму управління міжнародними економічними відносинами у світовому співтоваристві, з досвідом функціонування міжнародних систем менеджменту, оволодіти знаннями з управління зовнішньо-економічною діяльністю підприємств у сучасних умовах ринкової трансформації національної економіки.

Завдання курсу полягає в досягненні поглибленого розуміння теоретико-методологічних питань менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств з урахуванням вимог міжнародної практики і вітчизняних тенденцій, у набутті практичних навичок прийняття ефективних управлінських рішень, пов'язаних з розвитком різноманітних форм світогосподарських зв'язків.

На лекційних заняттях студенти отримують теоретичні знання з питань розвитку менеджменту зовнішньоекономічної діяльності нашої країни та інших суб'єктів світового господарства. На семінарських заняттях студенти закріплюють теоретичні положення тем курсу, вирішують практичні завдання, проблемні ситуації, пов'язані з управлінням, особливостями регулювання певних форм зовнішньо-економічної діяльності, розглядають питання, винесені на самостійне опрацювання, беруть участь в обговоренні рефератів та фіксованих виступів.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”

№ п/п	Назва теми
1	Предмет, метод і структура курсу “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”
2	Регулювання зовнішньоекономічної діяльності
3	Стратегія менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
4	Планування в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності
5	Організація менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
6	Міжнародні господарські контракти
7	Управління зовнішньоторговельними операціями й особливості укладання відповідних контрактів
8	Управління закордонним підприємництвом як формою зовнішньоекономічної діяльності
9	Управління міжнародним технологічним обміном
10	Управління міжнародними послугами
11	Механізм здійснення зовнішньоекономічної угоди
12	Проведення переговорів з іноземною фірмою
13	Ефективність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ”

Тема 1. Предмет, метод і структура курсу “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”

Поняття “зовнішньоекономічна діяльність”, “зовнішньоекономічні зв’язки”, “міжнародний бізнес”. Роль зовнішньоекономічної діяльності в економічному розвитку країни. Взаємозв’язок зовнішньоекономічної діяльності та світового господарства. Види зовнішньоекономічної діяльності, тенденції їх розвитку в Україні.

Суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Теоретичні основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності:

Сутність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Принципи і функції менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Зміст і структу-

рні елементи середовища менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Предмет і основні завдання курсу “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”.

Методологія аналізу менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Структура курсу “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”.

Література [2; 6–9; 12; 18; 20; 23; 25; 27; 31; 33; 36; 39; 41; 45; 48; 50; 52; 53; 55–57; 59; 61]

Тема 2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Цілі, рівні регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування, квотування, інші інструменти нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, його інструменти та особливості використання в Україні. Митні платежі, їх види. Митні режими, їх види, тенденції використання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Нормативно-правова база валютного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Операції з валютою, їх види. Інструменти валютного регулювання.

Мета та заходи стимулювання експортної діяльності підприємств, особливості його здійснення в Україні.

Оподаткування суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності, його принципи та роль у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності. Особливості подвійного оподаткування при реалізації зовнішньоекономічних операцій. Види податків, що стягуються із суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності. Пільги та їх використання у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.

Література [1–4; 6; 9; 11; 12; 18; 21; 22; 28; 34; 36; 41; 46; 48; 50; 54; 57; 59; 61]

Тема 3. Стратегія менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Стратегічні цілі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та чинники їх вибору. Види стратегічних цілей.

Стратегія зовнішньоекономічної діяльності, методологія її розробки. Види стратегій зовнішньоекономічної діяльності.

Стратегія визначення джерел постачання. Стратегія розміщення міжнародного виробництва та фактори, що її визначають. Організаційні форми і сучасні напрями розвитку міжнародного виробництва. Офшорне виробництво. Маквіладорська промисловість. Система поставок “точно у строк”.

Стратегія експорту, її цілі та чинники розробки. Етапи формування стратегії експорту.

Особливості розробки стратегії ТНК.

Література [5; 7–9; 25; 30; 31; 33; 34; 36; 41; 43; 45; 55; 56; 62; 64]

Тема 4. Планування в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності

Економічна сутність планування в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності та його етапи. Умови планування в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.

Основні методи розробки планів менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Механізм складання планів менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та характеристика його структурних елементів.

Література [7–9; 18; 25; 30; 33; 34; 36; 41; 45; 48; 59; 64]

Тема 5. Організація менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Зміст і принципи організації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Обов'язки керівників вищої і середньої ланки, співробітників.

Принципи організації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Основні види організації зовнішньоекономічного апарату фірми.

Література [7–9; 12; 16; 18; 25; 29; 30; 33; 34; 36; 37; 41; 43; 45; 50; 55; 56; 59]

Тема 6. Міжнародні господарські контракти

Поняття міжнародного господарського контракту, його роль при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. Класифікація міжнародних господарських контрактів.

Види міжнародних господарських контрактів.

Структура міжнародного господарського контракту. Умови дійсності контракту.

Рекомендації щодо підготовки зовнішньоекономічного контракту.

Література [3; 7; 9; 11; 13; 15; 18–20; 22–24; 30; 32; 40; 41; 43; 46; 47; 49; 50; 57; 61]

Тема 7. Управління зовнішньоторговельними операціями й особливості укладання відповідних контрактів

Зовнішньоторговельна угода. Зовнішньоторговельна операція, її види. Порядок здійснення зовнішньоторговельної операції.

Види зовнішньоторговельних операцій за різними класифікаційними ознаками. Експортні, імпортні, реекспортні, реімпортні операції: особливості відповідних митних режимів.

Торгівля готовою продукцією, контракт на поставку розрізненого устаткування, поставка комплектного устаткування, особливості укладання відповідних контрактів.

Бартерні операції; зустрічна торгівля; компенсаційні угоди; угоди промислової компенсації; операції з давальницькою сировиною, викуп застарілої продукції, виробнича кооперація та інші форми промислового співробітництва.

Торгівля різними видами товарів та послуг: особливості укладання відповідних контрактів.

Роль та функції посередників у здійсненні міжнародних торговельних операцій, їх види. Особливості укладання угод з різними видами зовнішньоторговельних посередників.

Прості посередники, особливості простої угоди з посередником. Посередники з правом “першої руки”, особливості угоди, відповідальність за порушення умов угоди. Посередники монопольного права: сутність, випадки, форми мінімізації залежності принципала від посередника з монопольним правом.

Література [7; 6; 11; 12; 15; 18; 20; 21; 23; 27; 30; 36; 39; 41; 43; 46; 48; 50; 51; 55; 56; 59–61; 63; 64]

Тема 8. Управління закордонним підприємництвом як формою зовнішньоекономічної діяльності

Цілі та напрями закордонного підприємництва. Суть та основні види іноземних інвестицій. Організаційні форми закордонного підприємництва. Економічний зміст спільного підприємництва та його основні форми. Спільне підприємство: сутність, види, чинники функціонування і організації.

Нормативно-правове забезпечення спільного підприємництва та зовнішньої інвестиційної діяльності в Україні. Інвестиційний клімат для здійснення іноземного інвестування. Проблеми залучення іноземного капіталу в економіку України. Особливості іноземного інвестування, спільного підприємництва в Україні: комплексний аналіз.

Література [6; 8; 12; 14; 16; 20; 21; 25; 26; 27; 29; 33; 34; 37; 41; 42; 45; 50; 52; 53; 55; 56; 62; 63]

Тема 9. Управління міжнародним технологічним обміном

Роль міжнародного технологічного обміну у забезпеченні економічного розвитку. Урахування життєвого циклу товарів у міжнародній торгівлі при організації міжнародного технологічного обміну.

Форми міжнародного технологічного обміну: комерційні й некомерційні, тенденції їх розвитку.

Ліцензійна торгівля, її види. Види ліцензійних платежів. Ліцензійна угода, особливості її укладання.

Методика визначення вартості об'єктів інтелектуальної власності й ціни ліцензії при здійсненні міжнародного технологічного обміну.

Література [6; 12; 18; 19; 25; 33; 41; 46; 50; 52; 53; 61]

Тема 10. Управління міжнародними послугами

Послуги в системі зовнішньоекономічних операцій фірми, їх класифікація й особливості надання.

Міжнародний лізинг, принципи його використання і переваги. Особливості, види і типи лізингових угод. Лізингові платежі. Основні умови міжнародних лізингових угод.

Міжнародний франчайзинг, його види, переваги та недоліки. Угоди про франчайзинг. Особливості франчайзингу в Україні.

Міжнародний туризм, чинники його розвитку. Види туристичних послуг. Форми, види, різновиди, показники міжнародного туризму. Основ-

ні умови угод про надання туристських послуг. Організаційні форми операцій з міжнародного туризму.

Міжнародні послуги з технічного обслуговування виробництва, їх види. Зміст міжнародних угод на послуги з технічного обслуговування виробництва.

Міжнародний інжиніринг, його види. Основні умови міжнародних угод про надання інженерно-технічних послуг.

Надання інформаційних послуг. Міжнародний рекламний бізнес.

Література [6; 12; 15; 18; 25; 27; 41; 43; 46; 61; 63; 64]

Тема 11. Механізм здійснення зовнішньоекономічної угоди

Виробничо-господарські функції при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Організаційно-економічні функції при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Пошук іноземного партнера. Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Принципи, чинники, етапи вибору іноземних фірм — потенційних партнерів. Досє на фірму. Оцінка конкурентоспроможності продукції фірми.

Засоби встановлення контактів з іноземним партнером. Правила регулювання взаємних прав і обов'язків контрагентів по зовнішньоекономічному контракту.

Оперативно-комерційні функції при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Підготовка зовнішньоекономічної угоди.

Вибір умов поставки і розрахунків.

Визначення контрактної ціни. Чинники ціноутворення. Види цін, особливості їх використання у зовнішньоекономічних угодах. Методи ціноутворення.

Структура витрат доставки товарів від експортера до імпортера. Визначення повних витрат при експорті й імпорті товарів залежно від базисної умови поставки.

Психологічні чинники й етичні норми спілкування із зарубіжним партнером.

Документи при здійсненні зовнішньоекономічних операцій: документи з підготовки експортної, імпортної угоди, документи з підготовки товару до навантаження, комерційні документи, документи з платіжно-банківських операцій, страхові документи, транспортні документи, транспортно-експедиторські документи, митні документи.

Література [7; 9–12; 15; 17; 18; 20; 25; 30; 36; 40; 41; 43; 46–50; 58; 61; 62]

Тема 12. Проведення переговорів з іноземною фірмою

Підготовка переговорів: складові, етапи, умови. Довідка про фірму. Конкурентний лист. Обґрунтування ціни.

Стратегія проведення переговорів. Жорстка, м'яка, конструктивна стратегія: порівняльна характеристика. Тактичні прийоми при проведенні переговорів.

Правила проведення переговорів з іноземною фірмою. Національні особливості іноземних партнерів. Особливості проведення переговорів з експорту та імпорту.

Діловий протокол і етикет у міжнародному бізнесі. Значення етики для менеджера. Основні правила ділового етикету. Ключові правила етикету.

Методи вирішення спорів у зовнішньоекономічній діяльності.

Література [8; 12; 15; 17; 31; 33; 35; 46]

Тема 13. Ефективність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Методика визначення економічної ефективності в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності. Загальні показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Часткові показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Методичні підходи до розрахунку ефективності експорту, імпорту, зовнішньоторгового обороту, спільної підприємницької діяльності.

Література [7; 12; 15; 17; 31; 33; 35; 46]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота містить 7 питань. Номери питань для контрольної роботи студент вибирає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

Остання цифра номера залікової книжки студента	Номери питань
0	10, 20, 30, 40, 50, 60, 70
1	1, 11, 21, 31, 41, 51, 61
2	2, 12, 22, 32, 42, 52, 62

3	3, 13, 23, 33, 43, 53, 63
4	4, 14, 24, 34, 44, 54, 64
5	5, 15, 25, 35, 45, 55, 65
6	6, 16, 26, 36, 46, 56, 66
7	7, 17, 27, 37, 47, 57, 67
8	8, 18, 28, 38, 48, 58, 68
9	9, 19, 29, 39, 49, 59, 69

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Зовнішньоекономічна діяльність як категорія світового господарства.
2. Теоретичні основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
3. Зміст і характерні ознаки менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
4. Сутність та передумови формування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
5. Взаємозв'язок світового менеджменту, міжнародного менеджменту і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
6. Методологія аналізу менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
7. Функції та принципи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
8. Суб'єкти та об'єкти менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
9. Середовище менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та його структура.
10. Цілі, рівні, види регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
11. Мета та заходи стимулювання експортної діяльності підприємств, особливості його здійснення в Україні.
12. Тарифне регулювання міжнародної торгівлі.
13. Митні податки та збори.
14. Нетарифне регулювання зовнішньоторговельних операцій.
15. Валютне регулювання як метод менеджменту ЗЕД.
16. Оподаткування здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
17. Подвійне оподаткування та його врахування у менеджменті ЗЕД.
18. Пільги та їх використання у менеджменті ЗЕД.

19. Стратегічні цілі у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.
20. Стратегія менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
21. Чинники розробки стратегії менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
22. Види стратегії менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
23. Стратегія експорту та її форми.
24. Стратегія розміщення міжнародного виробництва.
25. Стратегія імпорту та її пріоритетні форми.
26. Сучасні напрями розвитку стратегії розміщення міжнародного виробництва.
27. Офшорний бізнес, особливості його розвитку в сучасних умовах.
28. Регулювання підприємницької діяльності у вільних (спеціальних) економічних зонах.
29. Особливості стратегії ТНК.
30. Взаємозв'язок стратегії та планування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
31. Методи планування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
32. Механізм планування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
33. Організація менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
34. Принципи та рівні організації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
35. Сучасні форми організації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
36. ТНК, їх роль у розвитку сучасної міжнародної економіки.
37. Контрольна функція менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та особливості її здійснення.
38. Міжнародні господарські контракти як інструмент реалізації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
39. Принципи та порядок укладання міжнародних господарських контрактів.
40. Типи міжнародних господарських контрактів.
41. Види міжнародних господарських контрактів.
42. Міжнародні господарські контракти про факторинг.
43. Міжнародні господарські контракти про франчайзинг.
44. Структура міжнародних господарських контрактів.
45. Економічні санкції в міжнародних господарських контрактах.
46. Види зовнішньоторговельних операцій за напрямом здійснення, за ступенем готовності товару.

47. Види зовнішньоторговельних операцій за організаційною формою.
48. Види зовнішньоторговельних операцій за видами товарів та послуг, методами.
49. Роль та функції посередників у здійсненні міжнародних торговельних операцій. Посередництво у зовнішньоекономічній діяльності в Україні.
50. Види зовнішньоторговельних посередників.
51. Комісіонери. Консигнатори. Особливості укладання комісійної, консигнаційної угоди.
52. Агенти за дорученням. Особливості агентської угоди.
53. Дилери. Дистриб'ютори. Особливості укладання угоди з дилером і дистриб'ютором.
54. Менеджмент іноземного підприємництва.
55. Менеджмент спільної підприємницької діяльності.
56. Управління іноземною інвестиційною діяльністю.
57. Організаційні форми іноземного підприємства.
58. Форми міжнародного технологічного обміну. Тенденції розвитку комерційного міжнародного технологічного обміну.
59. Ліцензійна торгівля, її види. Види ліцензійних платежів.
60. Міжнародний лізинг, його види та особливості здійснення.
61. Міжнародний франчайзинг, його види та особливості здійснення.
62. Міжнародний туризм, чинники розвитку та види.
63. Управління міжнародним маркетингом.
64. Форми міжнародних розрахунків та їх використання у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.
65. Система світових цін на товари у міжнародній торгівлі.
66. Методи ціноутворення у міжнародній торгівлі.
67. Класифікація джерел інформації для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
68. Чинники, етапи вибору іноземних фірм — потенційних партнерів.
69. Стратегія і тактичні прийоми проведення переговорів з іноземною фірмою.
70. Ефективність менеджменту ЗЕД.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності, її роль в економічному розвитку України.
2. Види зовнішньоекономічної діяльності, тенденції їх розвитку в Україні.

3. Теоретико-методологічна база здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
4. Особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні в сучасних умовах.
5. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: діалектика взаємозв'язку зі світовим менеджментом та міжнародним менеджментом.
6. Зміст і передумови формування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
7. Методи аналізу менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
8. Функції менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
9. Структура менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
10. Суб'єкти, об'єкти менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
11. Нормативно-правові засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
12. Рушійні сили, закони і закономірності розвитку менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
13. Економічні потреби та інтереси, мотиви та стимули у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.
14. Середовище менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
15. Механізм реалізації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
16. Проблеми розвитку менеджменту зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
17. Світовий досвід менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та його переваги.
18. Цілі й рівні регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
19. Концепція зовнішньоекономічної діяльності України.
20. Концепція розвитку експортного потенціалу України.
21. Концепція вільних (спеціальних) економічних зон.
22. Інституційні інструменти менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
23. Міжнародна торговельна політика та її методи.
24. Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
25. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
26. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
27. Оподаткування об'єктів зовнішньоекономічної діяльності: сутність і принципи.
28. Подвійне оподаткування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
29. Пільги та їх використання у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.

30. Стимулювання експортної діяльності підприємств в Україні.
31. Стратегія менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
32. Фактори та етапи розробки стратегії менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
33. Принципи та функції стратегії менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
34. Види стратегій менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
35. Стратегії експорту та її форми.
36. Стратегія імпорту.
37. Стратегія розміщення міжнародного виробництва.
38. Особливості стратегії ТНК.
39. Зміст планування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, його принципи та умови.
40. Методи планування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
41. Механізм планування менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
42. Організація менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
43. Принципи організації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
44. Структура організації менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
45. Сучасні форми організації зовнішньоекономічного апарату фірм.
46. ТНК, її форми та методи управління.
47. Звітність у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.
48. Контроль у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.
49. Міжнародні господарські контракти.
50. Принципи та порядок укладання міжнародних господарських контрактів.
51. Типи міжнародних господарських контрактів.
52. Види міжнародних господарських контрактів.
53. Структура міжнародних господарських контрактів.
54. Базові умови поставок товарів.
55. Види зовнішньоторговельних операцій за напрямом здійснення, за ступенем готовності товару.
56. Види зовнішньоторговельних операцій за організаційною формою.
57. Роль та функції посередників при здійсненні міжнародних торговельних операцій, їх класифікація.
58. Комісіонери, консигнатори, особливості укладення відповідних угод.
59. Агенти за дорученням. Агентська угода, її структура.
60. Дилери. Дистриб'ютори. Особливості укладення угоди з дилером і дистриб'ютором.

61. Управління спільною підприємницькою діяльністю: сутність та принципи.
62. Прямі, портфельні іноземні інвестиції та управління ними.
63. Використання іноземних інвестицій як напрям менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
64. Спільні підприємства та управління ними.
65. Управління підприємницькою діяльністю в офшорних зонах.
66. Управління підприємництвом у вільних (спеціальних) економічних зонах.
67. Міжнародний технологічний обмін та його форми.
68. Види ліцензій і ліцензійних платежів.
69. Ліцензійна угода, особливості її укладання.
70. Міжнародний лізинг, його види і переваги для контрагентів.
71. Основні умови фінансованої лізингової угоди.
72. Міжнародний франчайзинг, його види. Угоди про франчайзинг.
73. Міжнародний туризм, чинники і показники його розвитку. Угоди про надання туристських послуг.
74. Форми, види, різновиди міжнародного туризму.
75. Управління міжнародним маркетингом: сутність, напрями.
76. Принципи міжнародних комерційних угод, їх роль і структура.
77. Інформаційне забезпечення здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
78. Вибір іноземних фірм — потенційних партнерів: значення, порядок, особливості здійснення в Україні.
79. Досьє на фірму, його складові.
80. Засоби встановлення контактів з іноземним партнером.
81. Методика оцінювання господарської та фінансової діяльності зарубіжних партнерів.
82. Форми міжнародних розрахунків як метод менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.
83. Світові ціни та їх урахування в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності. Види цін, чинники визначення контрактної ціни.
84. Структура витрат доставки товарів від експортера до імпортера. Визначення повних витрат при експорті та імпорті товарів.
85. Міжнародні кредити: сутність та основні форми.
86. Класифікація документів при здійсненні зовнішньоекономічних операцій.
87. Ефективність менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та методика її розрахунку.
88. Підготовка переговорів з іноземною фірмою.
89. Правила проведення переговорів з іноземною фірмою.
90. Стратегія і тактичні прийоми проведення переговорів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті”. — К., 1994.
2. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”. — К., 1998.
3. Збірник контрактів та нормативних актів. Інкотермс-2000. — К., 2000.
4. *Артемов Н. М.* Финансово-правовое регулирование внешнеэкономической деятельности. — М., 1999.
5. *Ассель Г.* Маркетинг: принципы и стратегия. — М., 1994.
6. *Балабанов И. Т., Балабанов А. И.* Внешнеэкономические связи. — М.: Финансы и статистика, 1998.
7. *Бахрамов Ю.* Организация внешнеторговой деятельности. — СПб., 2000.
8. *Белюсов А. С.* Международный менеджмент: Учебник. — М.: Юрист, 2000.
9. *Бровкова Е. Г., Продиус И. П.* Внешнеэкономическая деятельность. — К.: Сирин, 2000.
10. *670 вариантов* условий договоров. — М., 1999.
11. *Внешнеторговые сделки.* — Сумы: Фирма “Реал”, 1994.
12. *Внешнеэкономическая деятельность предприятия* / Под ред. Л. Е. Стровского. — М.: ЮНИТИ, 1999.
13. *Внешнеэкономические контракты.* — М.: Реали, 1994.
14. *Гаевская О.* Управление международным сотрудничеством. — К., 1999.
15. *Герчикова И. Н.* Международное коммерческое дело. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1996.
16. *Герчикова И. Н.* Международные экономические организации. — М., 2000.
17. *Грачев В. Н.* Ведение переговоров с инофирмами. — М.: Бизнес-школа “Интел-Сервис”, 1997.
18. *Грачев Ю. Н.* Внешнеэкономическая деятельность. Организация и техника внешнеторговых операций. — М.: Бизнес-школа “Интел-Синтез”, 2000.
19. *Грачев Ю. Н.* Внешнеторговые документы. — М.: Бизнес-школа “Интел-Сервис”, 1997.
20. *Грачев Ю. Н.* Практика внешнеэкономической деятельности: рекомендации отечественным предпринимателям. — М., 1994.
21. *Гребельник О. П.* Основи зовнішньоекономічної діяльності. — К.: Вид-во КДТЕУ, 1996.

22. *Данильцев А.* Международная торговля: инструменты регулирования. — М., 1999.
23. *Дегтярева О. И., Полянова Т. Н., Саркисов С. В.* Внешнеэкономическая деятельность. — М.: Дело, 1999.
24. *Договоры в коммерческой деятельности.* — М., 2000.
25. *Дэниелс Джон Д., Радеба Ли Х.* Международный бизнес. — М.: Изд-во МГУ, 1994.
26. *Как делать бизнес в Украине.* — К., 1998.
27. *Кругман П., Обстфельд М.* Международная экономика. Теория и политика. — М.: Изд-во МГУ, 1997.
28. *Кузнецова Н. В.* Регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине. — К., 1998.
29. *Лук'яненко Д. Г., Білошапка В. А.* Спільні підприємства в Україні: організація і умови ефективного розвитку. — К.: Вид-во КНЕУ, 1995.
30. *Матвеева О. П.* Организация и технология внешнеторговых операций. — М.: ИВЦ “Маркетинг”, 2000.
31. *Машкова В.* Психология управления. — М., 2000.
32. *Международное правило по толкованию торговых терминов. Инкотермс-2000.* — М., 2000.
33. *Международный менеджмент: Учебник для вузов / Под ред. С. Э. Пивоварова.* — СПб.: Питер, 2000.
34. *Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / За ред. О. Кириченка.* — 2-ге вид., доп. — К.: Видавничий дім “Фінансист”, 2000.
35. *Митрошенков М. Л.* Эффективные переговоры. — М., 2000.
36. *Михайлин А.* Управление внешнеэкономической деятельностью фирмы. — М., 2000.
37. *Мухетдинова Н. М., Зубченко Л. А.* Как инвестировать за рубежом? — М.: PRESS-MEDIA, 1993.
38. *Назаренко В.* Транспортное обеспечение ВЗД. — М., 2000.
39. *Неговицин А.* Внешняя торговля. — М., 1999.
40. *Новицкий В. Е.* Внешнеэкономическая деятельность и международный маркетинг. — К.: Лира, 1994.
41. *Ноздрева Р. Б., Синецкий Б. И., Кармышев В. В., Мясоедов С. П., Полянова Т. Н.* Организация и управление внешнеэкономической деятельностью. — М.: ИНФРА-М, 2000.
42. *Омельченко О. В.* Іноземні інвестиції в Україні. — К., 1997.
43. *Организация и техника внешнеторговых операций.* — М., 1999.

44. *Основы международных валютно-финансовых и кредитных отношений.* — М., 2000.
45. *Панченко Є. Г. Міжнародний менеджмент.* — К., 1997.
46. *Покровская В. В. Организация и регулирование внешнеэкономической деятельности.* — М.: Юрист, 1999.
47. *Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів).* — К., 1995.
48. *Попов С. Внешнеэкономическая деятельность фирмы.* — М., 2000.
49. *Принципы международных коммерческих договоров.* — М.: Международный центр финансово-экономического развития, 1996.
50. *Прокушев Е. Ф. Внешнеэкономическая деятельность.* — М.: ИВЦ “Маркетинг”, 1999.
51. *Пузанова Е. П. Внешнеэкономическая деятельность торгово-посреднического предприятия.* — М.: Приор, 1997.
52. *Румянцев А. П., Румянцева Н. С. Международная экономика.* — К., 1999.
53. *Рокоча В. В. Международная экономика.* — К., 2000.
54. *Сандровский К. Таможенное право в Украине: национальное и международное.* — К., 2000.
55. *Соколенко С. И. Современные мировые рынки и Украина.* — К., 1995.
56. *Соколенко С. И. Глобальные рынки XXI столетия. Перспективы Украины.* — К., 1998.
57. *Солошенко Л. Внешнеэкономическая деятельность: организация и документальное оформление.* — Харьков: Фактор, 2001.
58. *Твердохліб М. Інформаційне забезпечення менеджменту.* — К., 2000.
59. *Управління зовнішньоекономічною діяльністю / За ред. А. І. Кредісова.* — К.: Фенікс, 1998.
60. *Управление внешнеэкономической деятельностью хозяйствующих субъектов в России.* — М.: ИНФРА-М, 1998.
61. *Фомичев В. И. Международная торговля.* — М.: ИНФРА-М, 1998.
62. *Хойер В. Как делать бизнес в Европе.* — М.: АО СИС “Факт”, 1991.
63. *Экономика мирохозяйственных связей России.* — М.: БЕК, 1995.
64. *Эптинг Р. Ч. Азбука мирового рынка.* — СПб., 1997.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Питання для контрольних робіт	11
Питання для самоконтролю студентів	13
Список рекомендованої літератури.....	17

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерна верстка

Н. В. Медведєва
О. Ф. Пінчук
Т. Г. Замура

Зам. № ВКЦ-1077

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП